

Petar Runje

*Fra Šimun Klimantović
u svom vremenu*

Ogranak Matice hrvatske
u Ogulinu (Modruš – knjižnica
Ogranka Matice hrvatske Ogulin,
knj. 8), Ogulin, 2015.

U petak, 11. rujna 2015., u klosturu samostana sv. Franje Asiškoga u gradu Krku predstavljena je knjiga pod naslovom *Fra Šimun Klimantović u svome vremenu*, autora fra Petra Runje (1938. – 2014.), franjevca trećoreca, svećenika, uvaženoga povjesničara, istraživača hrvatskoga glagoljaštva i vrsnog poznavatelja hrvatskoga glagolizma. Predstavlanje su organizirali samostan sv. Franje Asiškoga u Krku, Ogranak Matice hrvatske u Ogulinu i Povijesno društvo otoka Krka. Pred pedesetak gostiju, što domaćih mještana koji su poznavali fra Petra, što stručnjaka s različitih polja humanističkih znanosti, redovnika iz drugih redovničkih zajednica i uopće poštovaoca fra Petrova djela, o njemu i njegovoj knjizi govorili su fra Antun Badurina, akademik Stjepan Damjanović, dr. sc. preč. Franjo Velčić, prof. Višnja Lipošćak i fra Mirko Mišković, TOR, a moderator predavljanja bio je doc. dr. sc. Tomislav Galović.

Fra Šimun Klimantović u svom vremenu trinaesta je fra Petrova knjiga pripremana tijekom nekoliko godina, čije tiskanje, nažalost, nije doživio. Objavljena je posmrtno u nakladi ogulinskoga ogranka Matice hrvatske,

2015., unutar niza *Modruš* u kojemu su već objavljene dvije fra Petrove knjige: *Tragom stare ličke povijesti* (2001., dopunjeno izdanje 2007.) i *Školovanje glagoljaša* (2003.). Knjiga obuhvaća 147 stranica teksta i slikovnih priloga. Recenziju knjige napravio je akademik Stjepan Damjanović, a predgovor napisao fra Antun Badurina. Na kraju knjige nalazi se *Pogovor* prof. Višnje Lipošćak i *Bilješka o piscu*.

Ovim djelom fra Petar Runje iznosi niz arhivskih podataka, mnogih dosad neobjavljenih i nepoznatih, o fra Šimunu Klimantoviću, jednom od najznačajnijih franjevac trećoredaca iz druge polovice XV. i početka XVI. stoljeća, poznatoga pisca glagoljskih kodeksa. Tako fra Petra opisuje njegov rodni zavičaj – Lukoran na Ugljanu, donoseći podatke o vjerskim objektima i svećenicima iz tog vremena. Opisuje i fra Šimunovu obitelj, njegovo školovanje, djelovanje i službe u Provinciji franjevaca trećoredaca te, nadalje, njegovu spisateljsku djelatnost. Na kraju knjige, u prilogu, donesena je transliteracija pojedinih izvadaka iz četiri fra Šimunova glagoljska kodeksa i dvije latinske oporuke u kojima se nalaze podaci važni za istraživanje fra Šimuna Klimantovića.

Na ideju pisanja knjige o fra Šimunu Klimantoviću, njegovu životu i djelu fra Petra je potaknuo doktorski rad Katarine Lozić Knezović – *Leksik Klimantovićeve zbornika iz 1512. g.* – koji je obranjen na Sveučilištu u Zagrebu 2010. godine. Dakle, fra Petar je odlučio sabrati vlastite rezultate i radove o toj temi te ih objaviti. To je bilo učinjeno 2012. godine, ali fra Petrovo zdravstveno stanje nije dopuštalo i zgotavljanje toga posla. Stoga je on tek u jesen 2014. rukopis predao prof. Višnji Lipošćak, predsjednici Ogranka Matice hrvatske u Ogulinu.

Knjiga sadrži sljedeća poglavlja: *Lukoran – zavičaj fra Šimuna Klimantovića* (str. 15-20/22/); *Obitelj fra Šimuna Klimantovića* (str. 23-28); *Prve sigurne vijesti o fra Šimunu Klimantoviću* (str. 29-30); *Fra Šimunov boravak na Školjiću i tzv. Klimantovićeve konstitucije* (str. 31-32); *Provincijal – prvi put (1496. – 1497.)* (str. 33-34); *Suvremeni kroničar* (str. 35-39); *Fra Šimunovi odnosi prema Veneciji* (str. 41-48/49-50/); *Školovanje fra Šimuna Klimantovića* (str. 51-53); *Jubilarni oprost fra Šimunu Klimantoviću 1502. godine* (str. 55-56); *Fra Šimun Klimantović i fra Matej Mastilić* (str. 57-59); *Provincijal, drugi put (1502. – 1504.)* (str. 61-63); *Književnik, povjesničar, prepisivač* (str.

Predstavljanje knjige u Krku (foto: Zvonko Trdić)

65-70); *Fra Šimun, redovnik-svećenik i čovjek molitve* (str. 71-72); *Fra Šimunova pobožnost Blaženoj Djevici Mariji* (str. 73); *Fra Šimun, čovjek knjige* (str. /74/75-88) i *Kada je umro fra Šimun Klimantović?* (str. 89-91) te Prilog I. Iz I. *Klimantovićeve zbornika* (str. /92/93-124), Prilog II. Iz II. *Klimantovićeve zbornika* (str. 125-126), Prilog III. Iz III. *Klimantovićeve zbornika* (str. 127-128), Prilog IV. Iz IV. *Klimantovićeve zbornika (Mare magnum)* (str. 129-132), Prilog V. Oporuka Jurice Klimantovića (*Testamentum Gregorio Chlemanich*) iz 1491. (str. 133-135), Prilog VI. Oporuka Antona Livačića, 26. travnja 1487. (str. 137) te *Rječnik latinskih riječi i izraza* (str. 139-140).

Na predstavljanju knjige fra Antun Badurina, samostanski poglavar u Krku, u samostanu u kojemu je fra Petar živio i djelovao zadnjih godina svojega života, u svoje i ime provincijskoga ministra pozdravio je skup i iznio nekoliko svojih misli o fra Petru i njegovu djelu. Istaknuo je kako je fra Petar bio član jedne male redovničke zajednice franjevac trećoredaca glagoljaša, ali upravo mu je pripadnost toj zajednici bila usmjerenje u njegovu znanstvenu djelovanju posvećenu ponajprije srednjovjekovnoj povijesti svoje zajednice, ali i široj hrvatskoj povijesti, uvijek s posebnim naglaskom na povijest hrvatskoga glagoljaštva.

Akademik Stjepan Damjanović, profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i predsjednik Matice hrvatske, koji je i recenzent

knjige *Fra Šimun Klimantović u svom vremenu*, predstavio je okupljenima samo djelo. Naglasio je važnost fra Šimuna Klimantovića i njegovih glagoljskih zbornika unutar korpusa hrvatskoglagoljske građe. Prozborio je i o važnosti fra Petrovih istraživanja i njegovu doprinosu istraživanju hrvatskoglagoljske baštine naglasivši vrijednost podataka do kojih je fra Petar došao marljivim višegodišnjim istraživanjima u našim arhivima. Uzevši u obzir sve što je fra Petar na tom polju napravio, akademik Damjanović predložio je kako bi trebalo razmisliti o organiziranju *Dana fra Petra Runje* koji bi bili poticaj za daljnje istraživanje njegovih brojnih, još neobjavljenih radova i podataka, kao i istraživanja drugih stručnjaka u sličnome smjeru.

Dr. sc. Franjo Velčić, profesor Teologije u Rijeci – Područnog studija Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, osim o svojim susretima i suradnji s fra Petrom, govorio je o poveznicama između fra Šimuna Klimantovića s jedne strane i otoka Krka s druge. Posebno se zadržao na fra Šimunovu opisu protjerivanja krčkoga velikaša, posljednjega krčkog kneza Ivana VII. Frankapana 1480. godine, koji je specifičan u odnosu na podatke koje donose drugi izvori te o ratnim sukobima u kojima je Krk, kao dio tadašnje Mletačke Republike, bio uključen, a koje fra Šimun spominje u svojim zbornicima.

Prof. Višnja Lipošćak, predsjednica Ogranak Matice hrvatske u Ogulinu i dugogodišnja fra Petrova suradnica u izdavanje njegovih knjiga, govorila je o važnost fra Petrovih istraživanja za ogulinski kraj i Liku. Kao urednica predstavljene knjige iznijela je put njezina tiskanja i objavljivanja.

Fra Mirko Mišković, bogoslov franjevac trećoredaca, u kratkim je crtama predstavio svoj rad na transliteraciji izvadaka iz četiri Klimantovićeva zbornika, objavljenih u knjizi, i predstavio njihov sadržaj skupu.

Nadamo se da će ova knjiga dobiti zasluženu recepciju u hrvatskoj znanstvenoj javnosti i potaknuti na nova istraživanja te nova objavljivanja i o fra Šimunu Klimantoviću, ali i o njegovu subratu fra Petru Runji.

fra Mirko MIŠKOVIĆ, TOR i Tomislav GALOVIĆ